

Stjórnarráð Íslands
Umhverfis-, orku- og
loftslagsráðuneytið

urn@urn.is
545 8600

Skuggasundi 1,
101 Reykjavík

stjornarradid.is

Sveitarfélagið Ölfus
Hafnarbergi 1
815 Þorlákshöfn

Reykjavík 19. júlí 2022
Tilv.: UMH22070042/8.14

Vísað er til erindis verkefnisstjóra á menningarsviði Ölfuss sem barst ráðuneytinu með tölvupósti 11. júlí sl. þar sem sótt er um undanþágu frá starfsleyfi fyrir Sveitarfélagið Ölfus til að vera með flugeldasýningu til þess að halda flugeldasýningu á bæjarhátíðinni *Hamingjan við hafð* í Þorlákshöfn þann 6. ágúst nk. Óskað er eftir tímabundinni undanþágu frá kröfu um stafsleyfi, skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, þar sem kröfu um kynningarferli skv. 3. mgr. 7. gr. sömu laga hefur ekki verið fullnægt. Meðfylgjandi erindinu var afrit af umsókn um starfsleyfi, dagskrá hátíðarinnar og magnlisti flugelda.

Í 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, er kveðið á um að allur atvinnurekstur, sbr. viðauka I, II og IV, skuli hafa gilt starfsleyfi, sbr. þó 8. gr. Ráðherra er heimilt samkvæmt 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998, ef ríkar ástæður mæla með og að fenginni umsögn Umhverfisstofnunar og eftir atvikum heilbrigðisnefndar, að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi, enda sé komin fram fullnægjandi starfsleyfisumsókn til útgefanda starfsleyfis, sbr. 1. másl. 4. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Flugeldasýning er starfsemi sem fellur undir 23. tölul. viðauka IV laga nr. 7/1998 með síðari breytingum.

Í ljósi framangreinds sendi ráðuneytið beiðnina til umsagnar Heilbrigðisnefndar Suðurlands og Umhverfisstofnunar með tölvupósti 12. júlí sl.

Í umsögn Heilbrigðisnefndar Suðurlands, sem barst ráðuneytinu með bréfi, dags. 18. júlí sl., kemur fram að staðsetning umræddrar flugeldissýningar er hvorki innan friðlýsts svæðis né vatnsverndarsvæðis. Umsókn um starfsleyfi sé að mati nefndarinnar fullnægjandi og drög að starfsleyfi, byggð á samræmdum starfsleyfisskilyrðum Umhverfisstofnunar og heilbrigðisnefndar fyrir flugeldasýningar auglýstar á heimasíðu embættisins þann 11. júlí sl. Umsóknin sé þó of seint fram komin þar sem lögbundinn fjögurra vikna athugasemdafrestur vegna útgáfu auglýstra starfsleyfisskilyrða renni út í lok dags 8. ágúst nk. og því ekki hægt að gefa starfsleyfið út fyrr en eftir að viðburðurinn á að fara fram. Undanfarin ár hafi það ítrekað gerst að skipuleggjendur flugeldasýninga hafi ekki áttað sig á þeirri skyldu starfsleyfisútgefanda að auglýsa starfsleyfisskilyrði vegna mengandi starfsemi í fjórar vikur áður en starfsleyfi er gefið út og þarf af leiðandi sótt of seint um starfsleyfi fyrir flugeldasýningar. Heilbrigðisnefnd hafi lagt sitt af mörkum við að koma upplýsingum um starfsleyfisskyldu og auglýsingaskyldu til umsækjanda, m.a. með því að birta fréttir

þar að lútandi á heimasíðu sinni, t.d. í aðdragandi áramóta. Flugeldasýningar eru yfirleitt hápunktur hátíðarhalda, standa stutt yfir og valda takmörkuðum áhrifum í næsta nágrenni við skotstað t.a.m. vegna hávaða og svifryks. Þær hins vega veiti flestum gleði og ánægju, og þrátt fyrir að vanþekking skipuleggjanda þeirra á gildandi lögum og reglugerðum er varða starfsleyfi fyrir mengandi starfsemi teljist ekki til ríkra ástæðu til að mæla með undanþágu frá starfsleyfi, þá geri nefndin ekki athugasemdir við að umbeðin undanþága verði veitt, enda ábyrgist umsækjandi að farið verði eftir ákvæðum gildandi löggjafar og frekari fyrir mælum þar til bættu yfirvalda hvað varði framkvæmd flugeldasýninga og frágang sýningarsvæðis þegar viðburði ljúki.

Í umsögn Umhverfisstofnunar, sem barst ráðuneytinu með bréfi, dags.15. júlí sl., kemur fram að samkvæmt upplýsingum á heimasíðu Heilbrigðiseftirlits Suðurlands hafi borist umsókn um starfsleyfi , þann 11. júlí sl. hafi starfsleyfið verið auglýst og frestur til að skila athugasemdum og ábendingum sé til 8. ágúst nk. Í beiðni umsækjanda komi fram að ástæða umsóknar um tímabundna undanþágu sé sú að umsækjandi hafi verið aðeins of seinn að senda inn umsókn um starfsleyfi til heilbrigðisnefndar þar sem hann gerði sér ekki grein fyrir því hversu langan tíma umsóknin þarf að vera til kynningar. Umsækjandi hafi mátt sjá fram á að útgáfa starfsleyfisins gæti tekið tíma og Umhverfisstofnun sjái ekki að rík ástæða eða brýn þörf sé til staðar. Stofnunin telji því æskilegra að starfsleyfisútgáfan fylgi lögmætu ferli áður en starfsleyfi verði gefið út. Stofnunin leggi til, verði undanþága veitt, að fylgt sé samræmdum starfsleyfis skilyrðum vegna mengunarvarna og öðrum skilyrðum sem viðkomandi heilbrigðisnefnd setji fyrir slíkri starfsemi og að fylgt verði þeim kröfum sem mælt sé fyrir um í lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, lögum nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum og reglugerðum settum samkvæmt þeim, reglugerð nr. 414/2017 um skotelda, lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Samkvæmt 1. mgr. 6. gr. og 23. tölul. viðauka IV laga nr. 7/1998 með síðari breytingum nr. 66/2017 er flugeldasýning starfsleyfis skyld starfsemi. Samkvæmt ákvæði 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 er ráðherra heimilt að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi ef ríkar ástæður mæla með að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi, enda sé komin fram fullnægjandi starfsleyfisumsókn til útgefanda starfsleyfis, sbr. 1. másl. 4. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Heilbrigðisnefnd Suðurlands gerir ekki athugasemd við að umbeðin undanþága verði veitt. Umhverfisstofnun telur hins vegar að ekki hafi komið fram nægilega skýr nauðsyn fyrir veitingu undanþágu frá starfsleyfi. Umsækjandi hafi mátt sjá fram á að útgáfa starfsleyfisins gæti tekið tíma og Umhverfisstofnun sjái ekki að rík ástæða eða brýn þörf sé til staðar. Æskilegt sé að starfsleyfisútgáfan fylgi lögmætu ferli áður en starfsleyfi verði gefið út þ.e. að uppfylltur sé fjögurra vikna auglýsingatími.

Samkvæmt fyrirliggjandi gögnum þá er umsókn um starfsleyfi auglýst á heimasíðu Heilbrigðisnefndar Suðurlands 11. júlí sl. en það er 26 dögum fyrir áætlaða flugeldasýningu sem til stendur að halda 6. ágúst nk., ljóst er því að starfsleyfið verður auglýst í rúmlega 90% þess tíma sem lögbundið er. Ráðuneytið bendir á að 15. nóvember nk. mun taka gildi reglugerð nr. 830/2022 um skráningarskyldan atvinnurekstur. Með reglugerðinni er rekstraraðilum skylt að skrá starfsemi sína áður en hún hefst og kemur sú skráning í stað veitingu starfsleyfis. Um er að ræða 47 atvinnugreinar þar sem um er að ræða starfsemi sem lítil áhætta er talin vera af hvað varðar hollustuhætti og mengun, sé settum reglum fylgt. Undir framangreinda atvinnustarfsemi falla flugeldasýningar og eftir 15. nóvember munu því flugeldasýningar falla undir skráningarskylda starfsemi í stað starfsleyfis skylda og mun þannig fjögurra vikna auglýsingaskylda umsóknar falla niður.

Ráðuneytið getur tekið undir með Umhverfisstofnun að ekki virðist vera til staðar rík ástæða eða brýn þörf á að veita undanþágu frá starfsleyfi vegna flugeldasýningar sem til stendur að halda 6. ágúst nk. í Þorlákshöfn og að umsækjandi hefði mátt sjá fram á að útgáfa starfsleyfisins gæti tekið tíma. Hins

vegar virðist samkvæmt umsögn heilbrigðisnefndar umrædd flugeldasýning vera mikilvægur samfélagslegur viðburður. Ráðuneytið telur ljóst að auglýsingatími umsóknarinnar muni ná rúmlega 90% þess tíma sem lögbundinn er og skeikar því aðeins tveimur dögum auk þess að eftir 15. nóvember nk. munu flugeldasýningar falla undir skráningarskylda starfsemi í stað starfsleyfisskyldrar starfsemi þar sem fjögurra vikna auglýsingaskylda verður felld niður. Í ljósi framagreindra umsagna Umhverfisstofnunar og Heilbrigðisnefndar Suðurlands og í samræmi við 1. mgr. 6. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, veitir ráðuneytið hér með Sveitarfélaginu Ölfusi, kt. 4203697009, undanþágu frá starfsleyfi fyrir allt að tíu mínútna flugeldasýningu við Heilsugæsluna að Selvogsbraut 24 í Þorlákshöfn þann 6. ágúst nk. á milli kl. 23:45 og 23:55. Ingimar Rafn Ágústsson, kt. 091096-3319 er ábyrgðarmaður og skotstjóri sýningarinnar.

Undanþágan er bundin eftirfarandi skilyrðum:

1. Að fyrir liggi leyfi lögreglustjóra sem og ábyrgðartrygging váttryggingafélags og jákvæð umsögn heilbrigðisnefndar.
2. Að skotsvæðið sé hvorki friðlýst né á vatnsverndarsvæði og að það hafi verið notað áður sem skotsvæði fyrir flugeldasýningar.
3. Að fram sé komin fullnægjandi umsókn um starfsleyfi til viðkomandi heilbrigðisnefndar.
4. Ingimar Rafn Ágústsson, kt. 091096-3319, ábyrgðarmaður flugeldasýningarinnar, ber ábyrgð á því að starfsemin sé í samræmi við gildandi löggiöf og að upplýsingar sem hann veitir um starfsemina séu réttar.
5. Eigi færri en tveir menn skulu sjá um framkvæmd sýningarinnar.
6. Áður en undirbúningur flugeldasýningar hefst skal afmarka öryggissvæði með áberandi hætti, t.d. renningum, í a.m.k. 18 metra fjarlægð.
7. Á meðan skotið er skal afmarka öryggissvæðið frá áhorfendum með eftirfarandi hætti:
  - a. 30 metrar fyrir „skotkökur og gos“.
  - b. 100 metrar fyrir „bombur“ 150 mm (6 tommur) eða minni að þvermáli.
  - c. A.m.k. 130 metrar fyrir stærri skotelda en um getur í lið b.
8. Skothólkar skulu vera úr pappa, plasti, trefjaplasi, eða öðrum sambærilegum efnum og þannig gerðir að ekki stafi hætta af hlutum þeirra ef þeir springa. Endurhleðsla í skothólka og notkun járnhólka er bönnuð.
9. Skothólka skal skorða varlega.
10. Á skotstað skal vera fullnægjandi slökkvibúnaður, minnst tvö slökkvitæki fyrir A-elda, til dæmis 9 lítra vatnsslökkvitæki með slökkvimátt 13A samkvæmt staðlinum ÍST EN3.
11. Allir sem starfa á skotsvæði skulu vera búnir hjálmi með andlitshlíf og fatnaði úr tregtendranlegum efnum.
12. Reykingar eru bannaðar á skotstað.
13. Sýninguna má ekki hefja fyrr en skotstjóri hefur yfirfarið öryggisþætti og gefið leyfi fyrir skotum.
14. Ábyrgðarmaður skal tryggja að farið verði í einu og öllu eftir fyrirmælum lögreglunnar á Suðurlandi, Umhverfisstofnunar og Heilbrigðiseftirlits Suðurlands.
15. Hefja má flugeldasýningu ef veður og aðstæður leyfa þann dag og tíma sem tiltekið er í leyfi lögreglustjóra og umsögn heilbrigðisnefndar. Sé veðráttu eða vindátt óhagstæð skal fara að tilmælum lögreglu.
16. Fylgja skal samræmdum starfsleyfisskilyrðum vegna mengunarvarna, auglýstu tímabundnu starfsleyfi fyrir flugeldasýningu og öðrum skilyrðum sem viðkomandi heilbrigðisnefnd setur fyrir slíka starfsemi. Starfsemin skal lúta ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, laga nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum og reglugerðum settum samkvæmt þeim og reglugerð nr. 414/2017 um skotelda.
17. Vöktun á flugeldasýningu skal vera samfelld. Að sýningunni lokinni skal gengið úr skugga um að engir ósprungnir skoteldar séu eftir á svæðinu. Ósprungnum skoteldum skal eytt, sbr. 36. gr. reglugerðar nr. 414/2017 um skotelda. Leyfishafa ber jafnframt að sjá um hreinsun

Þess svæðis þar sem flugeldasýning hefur farið fram. Skoteldaúrgangi ber að skila á viðurkennda móttökustöð fyrir spilliefni.

18. Viðhafa skal sérstaka varkárni og nærgætni í nánd við svæði með ríkt fuglalíf og forðast óþarfa truflun, samkvæmt náttúruminjasrá, lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd og lögum nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum.

Framangreind skilyrði taka mið af bestu aðstæðum. Bent er á að lögreglan getur gert frekari staðbundnar kröfur ef aðstæður krefja.

Framangreint tilkynnist hér með.

Fyrir hönd ráðherra

Kjartan Ingvarsson

Sigurbjörg Sæmundsdóttir

Afrit:
Umhverfisstofnun
Heilbrigðisnefnd_Suðurlands
Lögreglan á Suðurlandi